

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **POLANSKÝCH, s.r.o.**, se sídlem Mírová 146, Protivín, zast. Mgr. Martinem Pixou, advokátem se sídlem Lannova tř. 1893/32, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2017, č. j. KUJCK 1325/2017, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Nadace Tomistoma**, se sídlem Masarykovo náměstí 261, Protivín, zast. Mgr. Petrem Smejkallem, advokátem se sídlem Na Sadech 2033/21, České Budějovice, **II) Ing. J. P.**, **III) E.ON Distribuce, a.s.**, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, **IV) Město Protivín**, se sídlem Masarykovo náměstí 128, Protivín, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 4. 2019, č. j. 51 A 20/2017 - 199, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla výrokem I. podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného a výroky II. a III. nebyla žalovanému a osobám zúčastněným na řízení přiznána náhrada nákladů řízení. Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Protivín, odboru výstavby, dopravy a ŽP (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 16. 9. 2016, č. j. výst. 7/2014- 1165/2014 - 16/ODSN/Rozh/Jel, kterým bylo stěžovatelce podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, nařízeno odstranit stavbu oplocení na pozemcích parc. č. X, X a X v katastrálním území Protivín.

[2] Věc je před NSS projednávána podruhé. Rozsudkem ze dne 19. 12. 2018, č. j. 9 As 349/2018 - 73, NSS zrušil rozsudek krajského soudu ze dne 23. 8. 2018, č. j. 51 A 20/2017 - 135, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V prvním řízení rozhodl

usnesením ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 349/2018 - 47, též o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak, že jej nepřiznal.

[3] Součástí kasační stížnosti byl návrh na přiznání odkladného účinku. K újmě, kterou by pro stěžovatelku znamenal výkon správních rozhodnutí, uvedla, že s ohledem na namítanou (systémovou) podjatost je pravděpodobné, že ji prvostupňový orgán vyzve k plnění uložené povinnosti (tedy odstranění oplocení). Správní řízení mělo být zastaveno z důvodu litispendence, již proto jí vznikne ničím nenahraditelná škoda. Výše škody činí nejméně 28 307 Kč a sestává z nákladů na odstranění oplocení, znehodnocení materiálu a případných nákladů na vybudování nového oplocení, přičemž od v pořadí prvního řízení vedeného před NSS se nezměnila (náklady byly vyčísleny autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby Ing. S. N.). Jiným osobám škoda vzniknout nemůže, neboť se oplocení nachází na jejich pozemcích. Na pozemek parc. č. X, který je veřejně přístupnou pozemní komunikací, je zajištěn trvalý přístup, proto oplocení nebrání přístupu k ostatním nemovitostem. Rozpor s důležitým veřejným zájmem není dán, přičemž oplocení nebrání přístupu vozidel hasičského záchranného sboru ani záchranné zdravotnické služby k nemovitostem účastníků řízení.

[4] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku odkázal na usnesení č. j. 9 As 349/2018 - 47, podle něhož by přiznání odkladného účinku odporovalo důležitému veřejnému zájmu. Tento závěr obстоjí i nyní, přičemž na něm nic nemění ani tvrzení stěžovatelky o zajištění přístupu vozidel hasičského záchranného sboru a záchranné zdravotnické služby k nemovitostem účastníků řízení, jelikož není ničím podloženo.

[5] Osoba zúčastněná na řízení I) k návrhu na přiznání odkladného účinku odkázala na usnesení č. j. 9 As 349/2018 - 47, podle něhož by přiznání odkladného účinku odporovalo důležitému veřejnému zájmu. Jelikož se situace nezměnila, uplatní se tento závěr i nyní. Oplocení brání dopravě na pozemku parc. č. X, který je veřejně přístupnou účelovou komunikací, zasahuje tak do práv jiných osob a je též v rozporu s veřejným zájmem. Pohyb osob a vozidel po veřejné komunikaci byl zkomplikován. Bylo zamezeno přístupu vozidel záchranné služby a hasičů (odkazuje na sdělení Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, územního odboru Písek ze dne 3. 6. 2016) k budově č. p. X (krokodýlí ZOO) i k rodinnému domu č. p. X, což znamená vyšší ohrožení života, zdraví a majetku. Tvrzení stěžovatelky o zajištění přístupu k nemovitostem účastníků řízení nebylo doloženo. Alternativní přístup ke krokodýlí ZOO neexistuje. Bylo zamezeno též v přístupu nákladních vozidel pro obsluhu a zásobování krokodýlí ZOO, jelikož průjezd, který je široký přibližně 2 m, není dostačující. V této souvislosti podala civilní žalobu k Okresnímu soudu v Písku. Újma spojená s přiznáním odkladného účinku je zřejmá, byť těžko vyčíslitelná. Stěžovatelka nedoložila, že újma, jež jí hrozí (ve výši přibližně 28 000 Kč), je nepoměrně větší. Pokud by tomu tak mělo být, musela by být újma osoby zúčastněné na řízení I) zanedbatelná, avšak již při znemožnění dopravy jediného objemného nákladu jde o újmu srovnatelnou.

[6] Osoby zúčastněné na řízení II) až IV) se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřily.

pokračování

[7] K výzvě soudu, aby stěžovatelka doložila své tvrzení, že přístup vozidel hasičského záchranného sboru a záchranné zdravotnické služby k nemovitostem účastníků řízení je zajištěn, uvedla, že průjezd na pozemku parc. č. X je široký nejméně 2,5 m. Přístup je umožněn též po alternativní cestě z Masarykova náměstí. K technickým požadavkům na přístupové cesty odkázala na § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož ke stavbě rodinného domu musí vést zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5 m a končící nejdále 50 m od stavby, a na čl. 3 přílohy č. 3 vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění pozdějších předpisů. Nad rámec odkázala na oprávnění hasičského záchranného sboru vstoupit při provádění zásahu do uzavřených prostor.

[8] K výzvě soudu sdělil Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Písek, přípisem ze dne 26. 6. 2019, č. j. HSCB-2862-2/2019 UO-PI, že oplocení zabraňuje přístupu požárních vozidel k objektu č. p. X (krokodýlí ZOO) a rodinnému domu č. p. X. Požadavky na přístupové komunikace jsou stanoveny technickými předpisy. K nevýrobním objektům musí vést přinejmenším jednopruhová komunikace o šířce alespoň 3 m, která umožňuje příjezd požárních vozidel nejméně do vzdálenosti 20 m od vstupu do objektu, přičemž, je-li delší než 50 m, musí mít na konci smyčkový objezd nebo plochu umožňující otáčení vozidel, a vjezdy a průjezdy musejí být široké nejméně 3 500 mm a vysoké nejméně 4 100 mm (ČSN 73 0802, ve znění pozdějších změn). K rodinným domům musí vést přístupová komunikace se šířkou jízdního pruhu alespoň 3 m a končící nejvýše 50 m od objektu (ČSN 73 0833, ve znění pozdějších změn). Jelikož postavením oplocení došlo k zúžení a zalomení původní komunikace, stala se pro požární vozidla neprůjezdnou. Od ulice Mírová je komunikace v délce 17,8 m široká 3,9 m, následně se pod úhlem přibližně 45 stupňů v délce 8 m láme, přičemž v nejužším místě je široká 3,4 m; vzdálenost od zalomení ke vstupu do objektu č. p. X (krokodýlí ZOO) činí přibližně 40 m a k rodinnému domu č. p. X přibližně 70 m. Vzhledem k velikosti požárních vozidel není možné projet zalomení plotu a dostat se do požadované vzdálenosti k objektům. Přístup z Masarykova náměstí odporuje výše uvedené normě, neboť průjezd v domě č. p. X je široký 3,23 m a vysoký 3,1 m.

[9] Žalobkyně ke sdělení Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, územního odboru Písek ze dne 26. 6. 2019 uvedla, že hasičský záchranný sbor doposud nezahájil žádné řízení k zajištění průjezdnosti po přístupové komunikaci, jelikož při provádění zásahu může překážku (oplocení) překonat. S menšími požárními vozidly by bylo možné zalomení plotu projet. K vyjádření osoby zúčastněné na řízení I) k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že krokodýlí ZOO od roku 2014, kdy bylo oplocení vybudováno, bez problémů funguje. Přístup k ní je zajištěn. Civilní žaloba podaná k Okresnímu soudu v Písku byla zamítnuta.

[10] Osoba zúčastněná na řízení I) ke sdělení Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, územního odboru Písek ze dne 26. 6. 2019 uvedla, že přístupová komunikace je na několika místech široká pouze 2,2 m, jelikož k ní nelze započítávat část pozemku parc. č. X.

[11] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva předpoklady. Soud přizná žalobě (kasační stížnosti) odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Soud zjišťuje jen to, zda jsou uvedené zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku splněny. Nezabývá se tedy věcným posouzením věci.

[12] Odkladný účinek představuje prostředek mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem, u něhož nelze automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti NSS prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pouze pro výjimečné případy. Současně je na žadateli o odkladný účinek, aby podrobně uvedl, proč se domnívá, že v jeho případě nastala mimořádná situace, která vyžaduje, aby byly účinky pravomocného rozhodnutí odloženy.

[13] Soud vychází z toho, že pokud nebude kasační stížnosti přiznán odkladný účinek a nastanou tak právní účinky napadeného rozsudku krajského soudu, mohlo by dojít k tomu, že stěžovatelka bude nucena odstranit oplocení na základě pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

[14] Co se týče první podmínky pro přiznání odkladného účinku, dospěl soud k závěru, že byla splněna. Jelikož se v této souvislosti neukázalo, že by v mezidobí odpadly důvody, o něž opřel své posouzení již v prvním řízení, vyšel z usnesení č. j. 9 As 349/2018 - 47 (srov. přiměřeně § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 5 s. ř. s.).

[15] Stěžovatelka osvědčila vznik újmy odpovídající nákladům na odstranění oplocení, znehodnocení materiálu a jeho případné opětovné vybudování. Její výši určila v částce nejméně 28 307 Kč. Zároveň odkázala na vyčíslení provedené autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby Ing. S. N., podle něhož náklady na odstranění činí 14 090,72 Kč, znehodnocení materiálu 7 924,50 Kč a opětovné vybudování 28 307,66 Kč (viz č. l. 20 spisu krajského soudu; celkem se jedná o 50 322,88 Kč – pozn. NSS).

[16] Oproti tomu vznik újmy jiných osob osvědčen nebyl. Osoba zúčastněná na řízení I) shledala vznik újmy v pokračujícím zkomplikování přístupu k objektu krokodýlí ZOO a v zamezení přístupu nákladních vozidel pro jeho obsluhu a zásobování, přičemž ve znemožnění dopravy jediného objemného nákladu spatřovala újmu srovnatelnou s tou, jež hrozí stěžovateli. V této souvislosti podala civilní žalobu. Soud však připomíná, že v rozsudku ze dne 24. 5. 2018, č. j. 7 As 70/2018 - 60, NSS při posouzení, zda je dána nutná komunikační potřeba jakožto nezbytný definiční znak veřejně přístupné účelové komunikace, přihlédl k tomu, že do objektu krokodýlí ZOO existuje alternativní přístupová cesta z Masarykova náměstí, byť se nejedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci (viz odstavec 56 rozsudku č. j. 7 As 70/2018 - 60). Obsluha a zásobování krokodýlí ZOO proto nebylo oplocením zamezeno. Zároveň se jedná o otázku, již si je

pokračování

soud povinen posoudit samostatně, pouhé podání civilní žaloby proto nemá na jeho rozhodování vliv. Z obecného tvrzení o zkomplikování přístupu k objektu krokodýlí ZOO hrozbu konkrétní újmy dovodit nelze.

[17] S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že výkon napadeného rozsudku krajského soudu (a potažmo správních rozhodnutí) by pro stěžovatelku znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, přičemž stěžovatelka hrozbu vzniku nepoměrně větší újmy tvrdila a osvědčila.

[18] Soud návrh posoudil i z hlediska druhé podmínky stanovené pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, kterou je, že přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dospěl k závěru, že tato podmínka splněna není. Ani v této souvislosti se neukázalo, že by v mezidobí odpadly důvody, o něž opřel své posouzení již v prvním řízení, vyšel proto i v tomto případě z usnesení č. j. 9 As 349/2018 - 47.

[19] Ze sdělení Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, územního odboru Písek ze dne 3. 6. 2016, č. j. HSCB-3248-1/2016 UO-PI, soud zjistil, že oplocení znemožňuje přístup zásahové techniky jednotek požární ochrany do objektu č. p. X (krokodýlí ZOO) a rodinného domu č. p. X. Situace odporuje technickým předpisům. Podmínky pro záchranné akce byly zhoršeny, což způsobuje vyšší ohrožení života a zdraví občanů a majetku v případě požáru. Sdělení je součástí správního spisu. Stěžovatelka uvedené zpochybnila. Uvedla, že oplocení nebrání přístupu vozidel hasičského záchranného sboru, neboť průjezd je široký nejméně 2,5 m, přístupová komunikace splňuje technické požadavky a přístup je umožněn též po alternativní cestě z Masarykova náměstí.

[20] Ze sdělení Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, územního odboru Písek ze dne 26. 6. 2019, které si soud v souladu s § 128 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. vyžádal a které doručil všem účastníkům řízení i osobám zúčastněným na řízení, však plyne, že oplocení přístupu požárních vozidel zabraňuje. Postavením oplocením totiž došlo k zúžení a zalomení původní komunikace, která se tak stala pro požární vozidla neprůjezdnou. Byť je šířka komunikace v nejužším místě zalomení široká 3,4 m (tedy více než 3 m), zalomení (fakticky) neumožňuje přístup požárních vozidel, která má hasičský záchranný sbor k dispozici, blíže než 40 m od vstupu do objektu krokodýlí ZOO a 70 m od rodinného domu, což odporuje technickým normám, které vyžadují, aby byl přístup zajištěn do vzdálenosti 20 m od nevýrobního objektu a 50 m od rodinného domu. Ani přístup z Masarykova náměstí technickým normám nevyhovuje, neboť průjezd v domě č. p. X je příliš úzký a nízký.

[21] Na uvedeném závěru nemůže nic změnit § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb., podle něhož ke stavbě rodinného domu musí vést zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5 m a končící nejdále 50 m od stavby, čl. 3 přílohy č. 3 vyhlášky č. 23/2008 Sb., podle něhož je třeba, aby neprůjezdná jednopruhová přístupová komunikace delší než 50 m měla na svém konci smyčkový objezd nebo plochu umožňující otáčení vozidel, ani skutečnost, že šířka komunikace je nejméně 2,5 m. Zároveň nelze připustit, aby výjimečná

oprávnění, jež umožňují nezbytně nutný zásah do práv třetích osob za účelem ochrany života, zdraví či majetku, nahrazovala pravidla, jež mají tento cíl zaručovat bez zásahu do těchto práv, a to již proto, že by tím došlo ke snížení jejich ochrany.

[22] S ohledem na shora uvedené proto soud dospěl k závěru, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, který spočívá v umožnění přístupu požárních vozidel hasičského záchranného sboru v souladu s technickými normami k objektu č. p. X (krokodýlí ZOO) a k rodinnému domu č. p. X. Účelem je zajištění dostatečných podmínek pro ochranu života a zdraví osob a majetku, přičemž mimořádné události, kdy záchranné akce probíhají, nejsou předvídatelné.

[23] Intenzita narušení veřejného pořádku převyšuje intenzitu hrozícího zásahu do práva stěžovatelky. Její případná újma spočívá ve vynaložení nákladů v minimální výši 28 307 Kč, přičemž s ohledem na propočet nákladů, na něž odkazuje, soud shledal, že výše těchto nákladů by činila maximálně 50 322,88 Kč. Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti umožňuje dosáhnout cíle, který je veřejným zájmem sledován, tj. zajištění podmínek pro ochranu života a zdraví osob a majetku. Alternativní přístupová cesta z Masarykova náměstí neodpovídá technickým normám. Nadto z ničeho neplyne, že by k rodinnému domu č. p. X jakákoli alternativní cesta vůbec existovala. Není proto jiného, šetrnějšího způsobu, jak sledovaného cíle dosáhnout. Veřejný zájem na zajištění přístupu pro ochranu života a zdraví osob a majetku zjevně převažuje nad případným zásahem do vlastnického práva stěžovatelky, který je omezen rozsahem vzniklé škody ve výši od 28 307 Kč do 50 322,88 Kč.

[24] Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nejsou splněny. Tímto usnesením soud nepředjímá meritorní posouzení případu a rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu